

כה:

במה מדליקין פרק שני שבת

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

סב א מ"י פ"ה ה"ה שבת
הלכה א פתח לארץ סה
טו"ש פ"ה ח"ח ס"י דגם ספיק
ז:
סב ב מ"י פ"ה ה"ה שבת
הלכה ב פתח לארץ ל
טו"ש פ"ה ח"ח ס"י דגם ספיק
ז:
סב ג מ"י פ"ה ה"ה שבת
הלכה ג פתח לארץ סה
טו"ש פ"ה ח"ח ס"י דגם ספיק
ז:
סב ד מ"י פ"ה ה"ה שבת
הלכה ד פתח לארץ סה
טו"ש פ"ה ח"ח ס"י דגם ספיק
ז:

רבינו חננאל

אמרו משמיה דרב הדרקת
נר בשבת (תוספות) [חובה].
וכן אמר רבא הדרקת נר
בשבת (תוספות) [חובה].
אמרו חז"ל אמר אפילו
הרצת דיו ורגלים בחמין
חובה, ממונה של רבי
אלעזר, ויש אומרים הרצת
דיו ורגלים בחמין מצוה.
סו"ת בציצית בית שומרון
ובית מחביבין, והלכה
ככ"ה, ותוספת משולם
נפשי, זו הדרקת הנר.
נשיית טובה, זה בית
המרחץ, רבי יוחנן אמר
הרצת דיו ורגלים בחמין.
ת"ר אין מדליקין בשבת
טמא בתול, ואין ג"ל
בשבת, מ"ט בחורבה מה
הרומה שדורה אין לך בה
אלא משעת דרמה ואילך.
אך הרומה טמאה אין לך
בה אלא משעת הרומה, והיא
אין מדליקין בעשרון ספרי
שיריה רע שמא יניח הנר
ויצא, אין מדליקין בצרי
ספרי שיריה נורף שמא
יסתפק ממנו.

א) ליל דל דל יל רב נתן
משמיה דרב אחר הוצאת דיוס
ויגלס חמין ערביה רשות
ואל אחר מלח טמאה של
ר"י נר אפילו.

א) פסחים ג' (ב) מנחות מ.
ערו"ת פ"ד (מ"א) (ג) ג' (ג)
ר' יוחנן (מ"א) (ד) (תוספתא)
פ"ג (א) (תוספתא פ"ג מ"ב)
ו) נגמלך ט"ו (א) ו) דף ז'
(א) ופ"ג (א) (תוספתא)
(א) (תוספתא) (א) ח"כ
מ"ן דל' כ"ה למע שיש
כן משמיהו עליו מ"ל
מ"ש (א) ופ"ג (א) ח"כ
מ"ן דל' כ"ה למע (א) (ש)
(א) (א) ופ"ג (א) ח"כ
ימות ז' ד"ה סלח ופ"ג
מנחות מ' ד"ה סרין.

תורה אור השלם

1 ראשית דגני תירוש
והצדק וראשית ז' צאנך
תתן לו דברים יח
2 תוצאת משלוח נשי
דשירי טובה ז' אכ"ה ז' י

הגהות הב"ח

א) ב' אמר רבא מתוך
סרמי: (ב) ס"ב ו' בית
המרחץ רבי חייא בר אבא
אמר רבי יוחנן ו' תוספת:
(ג) רש"י ד"ה הלקה וס'
ונפס (והילך) ח"ת ור"ב
פ"ה ואפילו: ד"ה ח"ה
ד"ה חנה נבי חילת דיוס
ורגלים בחמין דלא דיו
(אב) כל כך מצוה קרי
ליה חובה וימי אחרונים:

גליון הש"ס

נפלא ורומה לשאך ח'
צבא"ה ע"ן קדושין דף
עב פ"ה כר"י ד"ה דומים
למלח הכות: רש"י ח"ה
ב"ה קדש"ה א"ה ב"ה ת"ר
וה' ע"ן כהנ"ג ספיק
דפסדקין: תוס' ח"ה ח"ה
ל' וכו' ד"ה תנח"ה ח"ה
ספיק ח"ה ע"ן גיטין דף
כ פ"ה תוספת ד"ה דלח:

רב נסים גאון

איתנו סבור גזירה משום
כסות לילה. עיקר דילה
בס' מנחות בספר ההכלה
דף מ' דתנו רבנן דיוס
בציצית בית שומרון
ובית הלל מחביבין והלכה
ככ"ה וכו'. ורב וירא אמר
גזירה משום כסות לילה.

ואין לה פדיון. להוציא לחולין אצל קדש יש קדש שנפדה כגון
שהומם לפני שמעיה: ואסורה לזרים. לעולם אצל קדש יש קדש
שמות לזרים לאחר זריקה כגון מעשר בהמה ותרומה ושלמים: הנך
נפישין. כס: כרס. עדיף דלית זה תר"י מומרי ימיו נכרמין

והולך ערירי: ראשית דגני ספן לו
ולא לאורו. מכאן שאין תורמין מן
הטמא על הטמא: דמאי תמן לו
דבר הראוי לו לאכול ולא למע לאורו
להפיק ומדליקין למעוטי מכלל
דעת אורו היא להסקה: ואלא. מאי
איכפת לן: חובה. כבוד שבת הוא
שלא שפודה חסונה אלא במקום אור
כעין יממא כפרק בתרא דיומא דף

ע"ה: רחמי' ידים ורגלים. ערביה
ליל שבת: כסדינין המלווין. סדינים
של פשתן וכן לזית של מכלת כלאים
אלא שמונת מן המורה דרשנין
סמיון לא חלש שטנו גדלים
תעשה לך (מנחות פ"ד ג'). מחבין
ממנו כנפי כסופן. שיהיו להם סדינים
שליקן מלווין: כיוס ששאי פנוטין.
ואף על גב דלזית חובה הוא בכלל
טליתות שיש לו לאדם ואפילו מונחים
בקופסא הני דפשתן פטורין משום
דלאים לא שרא רחמנא דלא דרשי
סמיון: וכו' מחבין. דדרשי סמיון: וכו'
ואינו סכרי. [תלמודין] שיהיו
אוסרין סכור נהי דהלכה ככ"ה
ומחבין מדלוייתא מיכו [רבנן]

גזור זהו משום כסות לילה שמה יאה
לו כסות שמועד ללילות ויטיל בו
זיאת ונמא לזנש כלאים שלא במקום
מצוה דכסות לילה לא מחביב זיאת
דכ"ה ורחמיס אותו. ויכבות
פרכין וכי ד"ד מתין לעקור דבר
מן המורה לפטור את החייב ומשני
שז ואל תעשה שאני: הדלקת נר
כשכס. שלא היה לו ממה להדליק
ובמקום שאין נר אין שלום שהולך
ונכסל (א) והולך באפילה: איזה עשיר.

נפקא מיניה למעט להדורי אמילתא:
נחם רוח בעשרו. שמה בחלקו אם
מעט אם רב: שפודין כסן.
בשדות עבודה הרייכה להם: שמה
יספיק ממנו. ומניא בתוספתא
הטותן שכן לנר חייב משום מצוה
והמסתפק חייב משום מכנה במסכת
זילה בגמרא דיוס טוב (דף כג.).
שהוא

לכאמ
דק
נפיקא מיניה חייבין זיאת והכא פטורי דלא שייך למיית זהו אוסרין ובספיק דהך
פ"ה ס"א"כ (כל אותם) שמתמיהין עליו למה עושין כן כיון דהלכה ככ"ה ומשני גזירה שמה יקרב סדיני כו' ועוד מתוך גזירה משום כסות לילה
ופירש"י כשחובה אחת שלא גזרו אלא על השבת אצל בנימי חייב והא דל"ל למלאכה לרב קטינא סדינא בקיטא סרבלא כסותא זיאת מה
תהא עליה היינו זיאת מן המוצנח מה תהא עליה אצל זיאת בנימי היה עושה ובשמעין נמי היה להם זיאת של מינו והיו מחביבים מר'
יהודה לפי שהיה מחביב לעשות תכלת והיה סכור אפי' לז"ה אסור מדרבנן משום כסות לילה וקשה
לר"י דכפרק התכלת (שם דף מה). מהדר לאחרי דלזית חובה טלית הוא מחביבים הראשונים משארגו כנגד ג' היו מעטין בו זיאת ודמי לה
ואמאי לא מייית מהכא דלא קמי אוסרין ועוד דכ"ה פוסק דחובת גזירה הוא מדמכרינן להשתקף זיאת ועוד דלמרינן כפ"ק דיבמות
(ד' ד.) גבי כלאים זיאת דאפילו מאן דלא דרש סמיון בעלמא כשנה תורה דרש ואין יתכן לומר דכ"ה לא דרש סמיון ועוד
דבר עמרם גאון פוסק ככ"ה כשנה דברים וחשיב הך כדלוייהו ועוד אמאי נקט סדין זיאת הוה ליה לנמקט כלאים זיאת וגראה
לר"ת דכ"ה דרש סמיון וכו' פטרי מדרבנן משום כסות לילה או משום שמה יקרב ופטרי אפילו ממנו מדקמין סדין זיאת ולא
קמין סדין בתכלת כדאמר ר' אליעזר בר' דקוק כל המטיל תכלת כסדיני כו' וכו' מחביבין אפי' תכלת דלית לכו הנהו גזרות דכ"ה וכו' ש'
ק"ל כדמוכא בספיק דהך גרייתא והשמה יחא דרב קטינא שלא היה לו זיאת כלל וכן תלמודיו של רבי יהודה לא היה להם כלל
זיאת דסברי ככ"ה ואומר ר"ת דאין לעשות טליתות של פשתן ולעשות בו זיאת אפילו מינו דכ"ה קיימא לן דפטרי והמבדק מבדק
נכרה לנפלה: גזירה משום כסות לילה. וכן משמע דכ"ה לאיזוהי עשה שמה יקרב משמע דק"ל כרבי שמעון
דפטרי כסות לילה כפ' התכלת (מנחות ד' מה). וכן משמע דכ"ה דכריות (ד' ד.) דלמך כמעט לא היו אומרים פרשת זיאת בלילה אלא
מתמיהין דבר אל בני ישראל אמר אביי כיון דלזניהו מתמיהין אן נמי מתמיהין וכיון דמתמיהין מתמיהין משמע דמזוה כולה
דאין מזות זיאת בלילה ולכן נשים פטורות מן הזיאת וכו' יהודה וכו' עמרם דהוה רמי תכלתא לפרומא דלזניהו בימיה בהתכלת
(ד' מה). ובפרק קמא דסוכה (ד' יא. וס) משום דסברי דהוה מזות עשה שלא הימן גרמא לא קיימא לן כווייתיה דהא משמע
שהם דווקא היו עושין ולא האחרים ובפרק קמא דקדושין (ד' ג.) תנו רבנן מזות עשה שהימן גרמא שופר וזלזל סוכה וזיאת:
ולמא

ואין לה פדיון. להוציא לחולין אצל קדש יש קדש שנפדה כגון
שהומם לפני שמעיה: ואסורה לזרים. לעולם אצל קדש יש קדש
שמות לזרים לאחר זריקה כגון מעשר בהמה ותרומה ושלמים: הנך
נפישין. כס: כרס. עדיף דלית זה תר"י מומרי ימיו נכרמין

והולך ערירי: ראשית דגני ספן לו
ולא לאורו. מכאן שאין תורמין מן
הטמא על הטמא: דמאי תמן לו
דבר הראוי לו לאכול ולא למע לאורו
להפיק ומדליקין למעוטי מכלל
דעת אורו היא להסקה: ואלא. מאי
איכפת לן: חובה. כבוד שבת הוא
שלא שפודה חסונה אלא במקום אור
כעין יממא כפרק בתרא דיומא דף

ע"ה: רחמי' ידים ורגלים. ערביה
ליל שבת: כסדינין המלווין. סדינים
של פשתן וכן לזית של מכלת כלאים
אלא שמונת מן המורה דרשנין
סמיון לא חלש שטנו גדלים
תעשה לך (מנחות פ"ד ג'). מחבין
ממנו כנפי כסופן. שיהיו להם סדינים
שליקן מלווין: כיוס ששאי פנוטין.
ואף על גב דלזית חובה הוא בכלל
טליתות שיש לו לאדם ואפילו מונחים
בקופסא הני דפשתן פטורין משום
דלאים לא שרא רחמנא דלא דרשי
סמיון: וכו' מחבין. דדרשי סמיון: וכו'
ואינו סכרי. [תלמודין] שיהיו
אוסרין סכור נהי דהלכה ככ"ה
ומחבין מדלוייתא מיכו [רבנן]

גזור זהו משום כסות לילה שמה יאה
לו כסות שמועד ללילות ויטיל בו
זיאת ונמא לזנש כלאים שלא במקום
מצוה דכסות לילה לא מחביב זיאת
דכ"ה ורחמיס אותו. ויכבות
פרכין וכי ד"ד מתין לעקור דבר
מן המורה לפטור את החייב ומשני
שז ואל תעשה שאני: הדלקת נר
כשכס. שלא היה לו ממה להדליק
ובמקום שאין נר אין שלום שהולך
ונכסל (א) והולך באפילה: איזה עשיר.

נפקא מיניה למעט להדורי אמילתא:
נחם רוח בעשרו. שמה בחלקו אם
מעט אם רב: שפודין כסן.
בשדות עבודה הרייכה להם: שמה
יספיק ממנו. ומניא בתוספתא
הטותן שכן לנר חייב משום מצוה
והמסתפק חייב משום מכנה במסכת
זילה בגמרא דיוס טוב (דף כג.).
שהוא

לכאמ
דק
נפיקא מיניה חייבין זיאת והכא פטורי דלא שייך למיית זהו אוסרין ובספיק דהך
פ"ה ס"א"כ (כל אותם) שמתמיהין עליו למה עושין כן כיון דהלכה ככ"ה ומשני גזירה שמה יקרב סדיני כו' ועוד מתוך גזירה משום כסות לילה
ופירש"י כשחובה אחת שלא גזרו אלא על השבת אצל בנימי חייב והא דל"ל למלאכה לרב קטינא סדינא בקיטא סרבלא כסותא זיאת מה
תהא עליה היינו זיאת מן המוצנח מה תהא עליה אצל זיאת בנימי היה עושה ובשמעין נמי היה להם זיאת של מינו והיו מחביבים מר'
יהודה לפי שהיה מחביב לעשות תכלת והיה סכור אפי' לז"ה אסור מדרבנן משום כסות לילה וקשה
לר"י דכפרק התכלת (שם דף מה). מהדר לאחרי דלזית חובה טלית הוא מחביבים הראשונים משארגו כנגד ג' היו מעטין בו זיאת ודמי לה
ואמאי לא מייית מהכא דלא קמי אוסרין ועוד דכ"ה פוסק דחובת גזירה הוא מדמכרינן להשתקף זיאת ועוד דלמרינן כפ"ק דיבמות
(ד' ד.) גבי כלאים זיאת דאפילו מאן דלא דרש סמיון בעלמא כשנה תורה דרש ואין יתכן לומר דכ"ה לא דרש סמיון ועוד
דבר עמרם גאון פוסק ככ"ה כשנה דברים וחשיב הך כדלוייהו ועוד אמאי נקט סדין זיאת הוה ליה לנמקט כלאים זיאת וגראה
לר"ת דכ"ה דרש סמיון וכו' פטרי מדרבנן משום כסות לילה או משום שמה יקרב ופטרי אפילו ממנו מדקמין סדין זיאת ולא
קמין סדין בתכלת כדאמר ר' אליעזר בר' דקוק כל המטיל תכלת כסדיני כו' וכו' מחביבין אפי' תכלת דלית לכו הנהו גזרות דכ"ה וכו' ש'
ק"ל כדמוכא בספיק דהך גרייתא והשמה יחא דרב קטינא שלא היה לו זיאת כלל וכן תלמודיו של רבי יהודה לא היה להם כלל
זיאת דסברי ככ"ה ואומר ר"ת דאין לעשות טליתות של פשתן ולעשות בו זיאת אפילו מינו דכ"ה קיימא לן דפטרי והמבדק מבדק
נכרה לנפלה: גזירה משום כסות לילה. וכן משמע דכ"ה לאיזוהי עשה שמה יקרב משמע דק"ל כרבי שמעון
דפטרי כסות לילה כפ' התכלת (מנחות ד' מה). וכן משמע דכ"ה דכריות (ד' ד.) דלמך כמעט לא היו אומרים פרשת זיאת בלילה אלא
מתמיהין דבר אל בני ישראל אמר אביי כיון דלזניהו מתמיהין אן נמי מתמיהין וכיון דמתמיהין מתמיהין משמע דמזוה כולה
דאין מזות זיאת בלילה ולכן נשים פטורות מן הזיאת וכו' יהודה וכו' עמרם דהוה רמי תכלתא לפרומא דלזניהו בימיה בהתכלת
(ד' מה). ובפרק קמא דסוכה (ד' יא. וס) משום דסברי דהוה מזות עשה שלא הימן גרמא לא קיימא לן כווייתיה דהא משמע
שהם דווקא היו עושין ולא האחרים ובפרק קמא דקדושין (ד' ג.) תנו רבנן מזות עשה שהימן גרמא שופר וזלזל סוכה וזיאת:
ולמא

